

Nr 2

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67; given Stockholms slott den 3 januari 1967.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

G. E. Sträng

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 3 januari 1967.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anför efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter.

De anslag som 1966 års riksdag anvisat sedan riksstaten för budgetåret 1966/67 fastställts har uppförts på tilläggsstat I (prop. 1966: 147 och 150, SU 164, rskr 389).

Ytterligare anslagsframställningar på tilläggsstat under löpande budgetår har nu ansetts erforderliga. De bör föreläggas riksdagen i en gemensam proposition avseende utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67. Skulle anslagsframställningar därutöver på tilläggsstat under innevarande budgetår visa sig ofrånkomliga, bör dessa föras samman i en särskild proposition, som föreläggs riksdagen vid en senare tidpunkt.

De framställningar om anslag på tilläggsstat som Kungl. Maj:t beslutar om denna dag tas in i dagens statsrådsprotokoll över justitie-, utrikesdepartements-, social-, finans-, ecklesiastik-, jordbruks-, handels- och inrikesärenden. Utdrag av dessa protokoll bör biläggas den gemensamma propositionen som *bilagor 1—9*. En sammanställning över av Kungl. Maj:t i denna proposition begärda anslag torde få bifogas statsrådsprotokollet i detta ärende som *bilaga 10*.

Föredraganden hemställer härefter, att Kungl. Maj:t i en gemensam proposition förelägger riksdagen de förslag om anslag på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 som framgår av nämnda utdrag av statsrådsprotokollet.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

JUSTITIEDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över justitieärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 3 januari 1967.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Kling, anmäler ärende under justitiedepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Andra huvudtiteln

F. Kriminalvården m. m.

[1] **F 1. Kriminalvårdsstyrelsen: Avlöningar.** I gällande avlöningsstat har till avlöningar till icke-ordinarie personal tagits upp en anslagspost av 4 373 000 kr.

För att avlöna en tjänsteman att i styrelsen bestrida göromål som ankommer på avdelningschef och för avlöning till en byrådirektör på styrelsens socialbyrå bör anvisas ett belopp av 59 000 kr. På grund av detta och under hänvisning till vad jag tidigare denna dag anför vid anmälan i statsverkspropositionen av förenämnda anslag (bil. 4) hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att medge, att den i avlöningsstaten för kriminalvårdsstyrelsen upptagna anslagsposten till avlöningar till icke-ordinarie personal för budgetåret 1966/67 överskrids med högst 59 000 kr.

Kungl. Maj:ts proposition nr 2 år 1967

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

UTRIKESDEPARTEMETET

Utdrag av protokollet över utrikesdepartementsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 3 januari 1967.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL.

Ministern för utrikes ärendena anmäler härefter ärende under utrikesdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Tredje huvudtiteln

E. Diverse

[1] E 8. **Katastrofhjälp till Italien.** Italien drabbades hösten 1966 av över-
svämningar som berörde en tredjedel av landet och åstadkom en katastrof-
artad förödelse. Många tusen människor blev husvilla. Katastrofens stora
omfattning har lett till snabba hjälpaktioner från utlandet. Kungl. Maj:t
uppdrog den 25 november 1966 åt Styrelsen för internationell utveckling
(SIDA) att av det under tredje huvudtiteln anvisade reservationsanslaget
Fältverksamhet, delposten Katastrofhjälp, förskottsvis utbetala högst 1 milj.
kr. som bistånd åt katastrofens offer. Avsikten är att främst utnyttja dessa
medel för mera långsiktiga ändamål bl. a. genom att ställa monteringsfär-
diga svenska trähus till förfogande.

Ifrågavarande medel bör inte slutligt belasta fältverksamhetsanslaget och
därmed komma att redovisas som bistånd åt utvecklingsländerna.

Åberopande det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Katastrofhjälp till Italien* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett anslag av 1 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

SOCIALDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över socialärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 3 januari 1967.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL.

Chefen för socialdepartementet, statsrådet Aspling, anmäler härefter ärende under socialdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Femte huvudtiteln

D. Stöd åt barnfamiljer m. m.

[1] D 5. Bidrag till anordnande av barnstugor. Till detta ändamål har för budgetåret 1966/67 anvisats ett reservationsanslag av 14 milj. kr.

Med hänvisning till vad jag tidigare denna dag anfört vid min anmälan av motsvarande anslag i statsverkspropositionen (bil. 7 s. 39) hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till anordnande av barnstugor* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 14 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

FINANSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 3 januari 1967.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler här efter ärende under finansdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Sjunde huvudtiteln

F. Diverse

[1] **F 9. Kampanj för lönsparande.** För ungdom har ett med statsmedel understött lönsparande förekommit sedan år 1950. I början av år 1962 tillkom det allmänna lönsparandet som en påbyggnad av ungdomens lönsparande. Lönsparandet sker hos sparinstitut (affärsbanker, sparbanker, postbanken, centralkassor för jordbrukskredit, Kooperativa förbundets sparkassa och HSB). Beträffande båda sparformerna anvisar riksdagen under fjortonde huvudtiteln medel till årliga utlottningar av vinster bland de lönsparare som uppfyller vissa angivna minimikrav i fråga om lönsparandet. Vinstutlottningarna ombesörjs av riksgäldskontoret och sker särskilt för vardera sparformen.

För att stimulera ungdomens lönsparande anvisade riksdagen för budgetåren 1950/51 och 1957/58 särskilda anslag till en propagandakampanj. Till

1† *Bihang till riksdagens protokoll 1967. 1 saml. Nr 2*

motsvarande kampanj för det allmänna lönsparandet har riksdagen på tilläggsstat till riksstaten för budgetåren 1961/62 och 1962/63 anvisat reservationsanslag av 600 000 kr. resp. 300 000 kr. Därefter har riksdagen för en centralt bedriven kampanj avseende båda formerna av lönsparande på tilläggsstat till riksstaten för budgetåren 1963/64—1965/66 anvisat reservationsanslag av 800 000 kr., 500 000 kr. resp. 650 000 kr. Ledningen för den centralt bedrivna kampanjen handhas av en kommitté. I denna ingår representanter för statsmakterna, arbetsmarknadens parter och sparinstitutionen. I enlighet med uttalande i prop. 1965: 155 (s. 47, SU 186, rskr 435) har dock ansvaret för kampanjen för lönsparande fr. o. m. budgetåret 1966/67 förts över till fullmäktige i riksgäldskontoret.

Ungdomens lönsparande hade vid slutet av år 1965 ca 169 000 deltagare. Deras innestående behållningar uppgick till 236 milj. kr. Detta innebär en ökning från föregående år med 12 milj. kr. Behållningen per lönsparare uppgick till i genomsnitt 1 397 kr.

Det allmänna lönsparandet har under åren 1962—1965 fått en god anslutning. Vid slutet av år 1965 uppgick antalet anslutna lönsparare till ca 493 000. Den innestående behållningen uppgick vid samma tidpunkt till 1 045 milj. kr. Detta innebär en ökning från föregående år med 156 milj. kr. Behållningen motsvarade i genomsnitt ca 2 117 kr. per lönsparare.

Kommittén för allmänna lönsparandet har i en promemoria föreslagit, att propagandakampanjen och upplysningsverksamheten för lönsparandet skall fortsättas under innevarande år. Kampanjen bör enligt kommittén bedrivas i hittillsvarande former. Den bör dock i större utsträckning än tidigare riktas in på ungdomar, som vid vårterminens slut ämnar gå ut på arbetsmarknaden. Medelsbehovet för kampanjen beräknar kommittén till 650 000 kr. Härav avser 100 000 kr. allmän upplysningsverksamhet, 300 000 kr. annonsering i dagstidningar, 100 000 kr. annonsering i vecko-, fack- och föreningstidningar, 100 000 kr. affischering och utomhusreklam och 50 000 kr. utredningsarbete.

Fullmäktige i riksgäldskontoret har med överlämnande av nyssnämnda promemoria tillstyrkt, att den föreslagna kampanjen kommer till stånd under år 1967.

Departementschefen

Jag finner det angeläget att kampanjen för lönsparande fortsätter under innevarande år. Jag föreslår, att det av kommittén för allmänna lönsparandet beräknade beloppet, 650 000 kr., anvisas för ändamålet. De medel som kan komma att kvarstå från 1966 års kampanj bör få disponeras för årets verksamhet.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Kampanj för lönsparande* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 650 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

Bilaga 5

ECKLESIASTIKDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 3 januari 1967.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEJER, MYRDAL.

Chefen för ecklesiastikdepartementet, statsrådet Edenman, anmäler här- efter ärenden under ecklesiastikdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Åttonde huvudtiteln

B. Allmänna kultur- och bildningsändamål

[1] B 13. Bidrag till särskilda kulturella ändamål. Ur det under denna rubrik på riksstaten uppförda reservationsanslaget, det s. k. kulturmedelsanslaget, utgår numera bl. a. det statliga stödet till de *sex större yrkesorkestrarna* i landet. Som förutsättning för bidrag till dessa föreskrivs med visst undantag att från kommun eller annorledes bidrag skall utgå med samma eller större belopp. Det statliga bidraget är konstruerat som ett förlusttäckningsbidrag och dess storlek är därför beroende av förhållandet mellan kostnads- och intäktsutvecklingen. Det påverkas med andra ord av en rad ovissa och svårberäknliga faktorer.

Bidrag till ifrågavarande orkestrar för spelåret 1965/66 anvisades i slutet av juni 1965 ur det för motsvarande budgetår anvisade anslaget. Det var vid denna tidpunkt inte möjligt att helt överblicka orkestrarnas behov av förlusttäckningsbidrag för spelåret och det har därför förutsatts, att efter spelårets slut ytterligare bidrag skulle utgå i den mån omständigheter, som

orkesterföretagen inte själva kunnat bestämma över, medfört icke förutsedda kostnadsökningar eller ändrade intäktsförutsättningar. Detta system med tilläggsbidrag anvisade i efterhand är detsamma som tillämpades, då orkestrarna erhöll statsbidrag ur lotterimedelsfonden.

För spelåret 1965/66 har bidrag utgått till de sex orkesterföretagen med sammanlagt 4 293 000 kr. Uppgifter har nu infordrats angående det ekonomiska utfallet av verksamheten under nämnda spelår. Av dessa framgår, att vid tillämpning av nyss angivna principer för beräkning av det statliga förlusttäckningsbidraget behov föreligger av ytterligare bidrag med sammanlagt 644 000 kr. Huvuddelen av det anmälda medelsbehovet är föranlett av automatiskt ökade kostnader för löner till följd av nya löneavtal. Därjämte har redovisats automatiskt ökade kostnader för arbetsgivaravgifter till riksförsäkringsverket (ATP m. m.).

Till *Folkteatern i Göteborg* ekonomisk förening har Kungl. Maj:t ur kulturmedelsanslaget för budgetåret 1965/66 anvisat ett belopp av 415 000 kr. till teaterverksamheten under motsvarande spelår. På samma sätt som nyss redovisats beträffande orkesterföretagen har beträffande denna teater förutsatts, att en viss ökning av det statliga förlusttäckningsbidraget eventuellt skulle kunna ifrågakomma i efterhand. Styrelsen för teatern har nu överlämnat ett preliminärt bokslut för nämnda år utvisande ett underskott av 128 600 kr. Styrelsen anholder om ett tilläggsanslag med hälften av detta belopp, dvs. ca 64 000 kr.

Departementschefen

Det siffermaterial, som av orkesterföretagen samt Folkteatern i Göteborg redovisats beträffande det ekonomiska utfallet av verksamheten under spelåret 1965/66, visar väsentliga kostnadsökningar främst till följd av avtalsenliga löneökningar. I enlighet med den förut lämnade redovisningen räknar jag med ett medelsbehov av $(644\ 000 + 64\ 000 =) 708\ 000$ kr. för statsbidrag till täckning av de av nämnda omständigheter föranledda förlusterna för spelåret.

På riksstaten för innevarande budgetår har till bidrag till särskilda kulturella ändamål anvisats 14,5 milj. kr. Härav återstår nu endast ett mindre belopp, som bör reserveras för förutsedda och eventuellt uppkommande behov m. m. under budgetåret 1966/67. Det av mig beräknade medelsbehovet 708 000 kr. bör täckas genom anvisande av ett anslag på tilläggsstat II till riksstaten för innevarande budgetår.

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Bidrag till särskilda kulturella ändamål* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 708 000 kr.

[2] B 81. **Främjande av nordiskt-kulturellt samarbete.** Under denna rubrik har för innevarande budgetår anvisats ett reservationsanslag av 1 591 000 kr. Med hänvisning till vad jag tidigare denna dag vid min anmälan av motsvarande anslag i statsverkspropositionen (bil. 10 s. 398) anfört angående nordiskt samarbete inom forskningen i internationell politik, särskilt fredsoch konfliktforskning, hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Främjande av nordiskt-kulturellt samarbete* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 48 000 kr.

D. Skolväsendet

[3] D 61 a. **Utvecklingsarbete på skolbyggnadsområdet.** Med hänvisning till vad jag tidigare denna dag anfört vid anmälan av motsvarande anslag i statsverkspropositionen (bil. 10 s. 198) hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Utvecklingsarbete på skolbyggnadsområdet* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 700 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

Statens allmänna fastighetsfond

[4] 18. **Byggnadsarbeten vid specialskolan m. m.** Vid anmälan tidigare denna dag i statsverkspropositionen (bil. 10 s. 403) angående anslag för budgetåret 1967/68 till byggnadsarbeten vid specialskolan m. m. har jag redogjort för ett av byggnadsstyrelsen ingivet förslag till avtal om markförvärv i Sigtuna för en riksinstitution. I enlighet med vad jag därvid anförde förordar jag, att kostnaderna för förvärvet, vilka enligt avtalet — som för sin giltighet förutsätter Kungl. Maj:ts godkännande före den 1 maj 1967 — uppgår till 822 000 kr., skall få bestridas av medel som innevarande budgetår är tillgängliga under anslaget. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att godkänna vad jag förordat angående bestridande av kostnaderna för markförvärv för en riksinstitution i Sigtuna.

[5] 19. **Byggnadsarbeten vid universiteten och vissa högskolor.** För investeringar vid universiteten och de till ecklesiastikdepartementet hörande högskolorna har i riksstaten för innevarande budgetår under denna anslagsrubrik förts upp ett investeringsanslag av 105 milj. kr. Medelsreservationen vid budgetårets början uppgick till 60 milj. kr. Någon medelsanvisning på tilläggsstat torde inte erfordras. Däremot bör två byggnadsobjekt, som enligt föreliggande tidsplaner kan påbörjas redan innevarande budgetår, redovisas för riksdagen i detta sammanhang.

Stockholm

Om- och tillbyggnad för försvarsmedicinsk forskning m. m.

På karolinska institutets område disponerar de under statens medicinska forskningsråd hörande flyg- och navalmedicinska forskargrupperna en envåningsbyggnad om 425 m² rumsyta i anslutning till institutionen för fysiologi och medicinsk fysik. Försvarsmedicinska forskningsutredningen framhöll i betänkandet »Försvarsmedicinsk forskning i totalförsvaret» (SOU 1962: 34 s. 173), att dessa lokaler var otillräckliga. Utredningen föreslog därför att en tillbyggnad skulle utföras.

Sedan byggnadsprogram utarbetats av byggnadsstyrelsen för en om- och tillbyggnad för bl. a. de nämnda försvarsmedicinska forskargrupperna, uppdrog Kungl. Maj:t den 30 juni 1965 och den 25 februari 1966 åt styrelsen att utföra projektering av byggnadsobjektet fram t. o. m. färdigställande av huvudhandlingar. Byggnadsstyrelsen underställde nämnda handlingar Kungl. Maj:ts prövning den 3 oktober 1966, varefter Kungl. Maj:t den 2 december 1966 uppdrog åt styrelsen att fullfölja projekteringen fram t. o. m. färdigställande av bygghandlingar.

Byggnadsobjektet utgörs i huvudsak av en förlängning av den befintliga envåningsbyggnaden samt en påbyggnad med tre våningar. Tillsammans med befintliga utrymmen erhålls härigenom lokaler med en sammanlagd rumsyta av 1 300 m². Kostnaden för om- och tillbyggnaden beräknas till 2 415 000 kr. och kostnaderna för tillhörande försörjningsåtgärder till 85 000 kr., allt enligt prisläget den 1 april 1966.

Byggnadsstyrelsen räknar med att byggnadsarbetena kan påbörjas i maj 1967 och slutföras till höstterminen 1968.

Umeå

Nybyggnad för administration, datamaskincentral m. m.

På uppdrag av Kungl. Maj:t har byggnadsstyrelsen upprättat förslagshandlingar för en nybyggnad för administration, datamaskincentral m. m. vid universitetet i Umeå. Nybyggnaden omfattar 2 115 m² rumsyta, varav tjänsterum m. m. för universitetets förvaltning, studiemedelsnämnden och

studentkåren upptar 930 m², lokaler för Umeå datamaskincentral 755 m², lokaler för universitetets telefonväxel 225 m² och utrymmen för personal m. m. 205 m². I den nämnda ytan av 930 m² ingår arbetsrum om ca 90 m² för studentkårens funktionärer m. m. samt gemensam studentexpedition för universitetets förvaltning och studentkåren.

Kungl. Maj:t uppdrog den 11 november 1966 åt byggnadsstyrelsen att på grundval av de redovisade förslagshandlingarna fortsätta projekteringen av nybyggnaden t. o. m. färdigställande av bygghandlingar. Byggnadsarbetena bör enligt styrelsen kunna sättas i gång i april 1967 och vara avslutade till hösten 1968. Kostnaden för nybyggnaden uppskattar byggnadsstyrelsen till 3 750 000 kr. enligt prisläget den 1 april 1966.

Departementschefen

Sedan försvarsmedicinska forskningsutredningen framlade det förutnämnda betänkandet »Försvarsmedicinsk forskning i totalförsvaret» (SOU 1962: 34) och statsmakterna därefter på grundval av de i betänkandet framlagda förslagen fattat beslut om den försvarsmedicinska forskningen m. m. (prop. 1963: 74, SU 85 och 86, rskr 212 och 213), har den försvarsmedicinska forskningsenheten vid institutionen för fysiologi och medicinsk fysik vid karolinska institutet successivt tillförts ökade resurser. Sålunda har bl. a. funnits en forskargrupp för experimentell psykologi fr. o. m. budgetåret 1965/66. Lokalbehoven för forskningsenheten har därför ökat. Arbetena med om- och tillbyggnaden för enheten bör få påbörjas i enlighet med den av byggnadsstyrelsen uppgjorda tidsplanen, dvs. i maj 1967.

Den befintliga byggnaden, som är en flygelbyggnad i anslutning till institutionsbyggnaden för fysiologi och medicinsk fysik, avsågs ursprungligen bli utökad med två våningar. Det nu föreliggande förslaget upptar emellertid en påbyggnad med tre våningar. De tillkommande lokalerna torde behövas på längre sikt för den försvarsmedicinska forskningsenheten. Under en övergångstid bör det emellertid vara möjligt att inom dessa lokaler tillgodose även andra lokalbehov vid karolinska institutet. Det ankommer på konsistoriet vid institutet att i samråd med lokal- och utrustningsprogramkommittén för universitetet och högskolorna i Stockholm meddela de närmare bestämmelser om lokalernas utnyttjande som kan bli nödvändiga.

Förvaltningen vid universitetet i Umeå är nu inrymd i förhyrda lokaler på ganska långt avstånd från universitetsområdet. Utbyggnaden för universitetet beräknas bli slutförd under de närmaste åren. Verksamheten kommer därmed i huvudsak att koncentreras till universitetsområdet. Förvaltningen bör då få lokaler i direkt kontakt med den verksamhet som den skall betjäna. Vidare bör förutsättningar skapas för en utbyggnad av verksamheten vid Umeå datamaskincentral i planerad omfattning (jfr prop. 1965: 42, SU 91, rskr 224). Nybyggnaden för administration, datamaskincentral m. m. bör därför få påbörjas i enlighet med byggnadsstyrelsens tidsplan, dvs. i april 1967.

Som framgår av min redogörelse i det föregående planeras även vissa studentkårlokaler bli inrymda i ifrågavarande byggnad. 1962 års umeåkommitté framhöll i sitt förslag till lokalprogram att den snabbaste vägen att snarast möjligt erhålla kårlokaler inom universitetsområdet syntes vara att anordna s. k. insprängda kårlokaler, som efter det att statens nämnd för samlingslokaler prövat hyresersättning m. m. upplåts till studentorganisation. Härigenom skulle också de nybyggnader, i vilka kårlokalerna temporärt inryms, komma att förses med reservutrymmen. På längre sikt räknade kommittén med att kårlokaler skulle komma att anordnas med anlåtande av det statliga stöd som utgår till studentorganisationer för dylika lokaler (jfr prop. 1963: 172, SU 212, rskr 405). Jag har ingen erinran mot vad kommittén anfört i fråga om studentkårlokaler.

Med hänvisning till vad jag i det föregående anfört bör de ifrågavarande byggnadsobjekten få påbörjas innevarande budgetår. Jag förordar, att kostnader för objekten budgetåret 1966/67 får bestridas av tillgängliga medel under förevarande anslag. Härvid har jag inte tagit ställning i fråga om kostnaderna för försörjningsåtgärder vid byggnadsobjektet i Stockholm. I gällande investeringsplan bör föras upp följande nya kostnadsramar, beräknade enligt prisläget den 1 april 1966.

Stockholm

Om- och tillbyggnad för försvarsmedicinsk forskning m. m. 2 415 000

Umeå

Nybyggnad för administration, datamaskincentral m. m. 3 750 000

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att godkänna vad jag förordat angående bestridande av kostnaderna för vissa byggnadsobjekt vid karolinska institutet och universitetet i Umeå.

Statens utlåningsfonder

[6] 4. **Allmänna studielånefonden.** Till allmänna studielånefonden har för innevarande budgetår anvisats ett investeringsanslag av 38 milj. kr. Den sammanlagda medelsförbrukningen under budgetåret beräknades i prop. 1966: 1 (bil. 10 s. 646, SU 8, rskr 8) till 54 milj. kr. Skillnaden beräknades bli täckt av amorteringar under budgetåret.

Centrala studiehjälpnämnden har i skrivelse den 2 december 1966 hemställt, att ytterligare 30,5 milj. kr. anvisas såsom investeringsanslag till allmänna studielånefonden för innevarande budgetår. Av handlingarna i ärendet inhämtas bl. a.

Antalet låneansökningar för budgetåret 1966/67 beräknades av nämnden ursprungligen till 18 000 men kan nu uppskattas bli ca 30 000. De studeran-

de söker också högre lånebelopp än tidigare. Medeltalet för beviljade lånebelopp kan nu uppskattas till 3 300 kr. mot i prop. 1966: 1 beräknade 3 000 kr.

Den starka ökningen av antalet ansökningar antas ha flera orsaker. Bland dessa nämns en sannolikt eftersläpande effekt av utökningen av lånemöjligheten till alla gymnasiala elever samt ökad kännedom om lånemöjligheten. Den tidigare säkerligen rätt betydande upplåningen i bank och hos privatpersoner för studier torde enligt nämnden numera ha ersatts av de statliga studielånen i den mån behovsprövningen medger sådant lån.

Medelsförbrukningen innevarande budgetår beräknas nu av nämnden till 85 milj. kr. Genom amorteringar och återleveranser samt genom det redan nu beviljade investeringsanslaget beräknas 54,5 milj. kr. kunna täckas. Det medelsbehov, som återstår att täcka, utgör således 30,5 milj. kr.

Departementschefen

De studerande vid gymnasier, yrkesskolor m. fl. utbildningsanstalter har i långt större utsträckning än väntat utnyttjat studielånen som finansieringskälla. Antalet låneansökningar och medeltalet för beviljade lånebelopp är betydligt större än vad centrala studiehjälpnämnden tidigare beräknat, varför medelsförbrukningen under budgetåret nu kan uppskattas till 85 milj. kr. Utgående från något högre täckning genom amorteringar och återleveranser än vad nämnden räknat med anser jag, att ytterligare 28,5 milj. kr. bör anvisas såsom investeringsanslag till allmänna studielånefonden.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Allmänna studielånefonden* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 28 500 000 kr.

[7] **5. Studiemedelsfonden.** Till studiemedelsfonden har för innevarande budgetår anvisats ett investeringsanslag av 339 milj. kr. Den sammanlagda medelsförbrukningen under budgetåret beräknades i prop. 1966: 1 (bil. 10 s. 647, SU 8, rskr 8) till 345 milj. kr. Skillnaden beräknades bli täckt genom återbetalningar under budgetåret.

Centrala studiehjälpnämnden har i skrivelse den 2 december 1966 hemställt, att ytterligare 19 milj. kr. anvisas såsom investeringsanslag till studiemedelsfonden för innevarande budgetår. Av handlingarna i ärendet inhämtas.

Utfallet hittills under budgetåret ger vid handen, att medelsförbrukningen kommer att uppgå till ca 372,3 milj. kr., således en ökning med 27 milj. kr. gentemot beräkningen i prop. 1966: 1. Eftersom medelsreservationen den 30 juni 1966 var 14,6 milj. kr. blir behovet av tilläggsanslag för budgetåret 1966/67 (372 300 000 — 339 000 000 — 14 600 000 =) 18,7 milj. kr. Detta belopp har av nämnden avrundats till 19 milj. kr.

Beräkningen av medelsbehovet, 372,3 milj. kr., redovisas av studiehjälpsnämnden på följande sätt.

1. Basbelopp 5 500 kr. (5 300 kr. för höstterminen 1966 i ett mindre antal fall, då studiemedel beviljats samtidigt för såväl vår- som höstterminen 1966)
2. Genomsnittligt belopp för återbetalningsmedel = 85 % av $\left(\text{max-} \right.$
 $\left. \text{imibeloppet } \frac{5\,500 \cdot 140}{100} - 1\,750 = 5\,950 \right)$ 5 060 kr.
- 3 a. Beräknat antal närvarande studerande i Sverige 96 500 st.
 b. Beräknat antal studerande utomlands med studiemedel 1 200 st.
4. Utnyttjandegrad för antal studerande enligt p. 3 a 75%

Härav följer beräkningen:

$$\left(\frac{96\,500 \cdot 75}{100} + 1\,200 \right) \cdot 5\,060 = 372\,290\,000 \text{ kr.}$$

Departementschefen

Med hänvisning till vad centrala studiehjälpsnämnden anfört finner jag, att ytterligare 18,7 milj. kr. bör anvisas såsom investeringsanslag till studiemedelsfonden.

Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Studiemedelsfonden* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 18 700 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans
 Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
 Britta Gyllensten

JORDBRUKSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 3 januari 1967.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Holmqvist, anmäler här efter ärenden under jordbruksdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Nionde huvudtiteln

C. Lantbrukets rationalisering och befrämjande av dess produktion, m. m.

[1] C 5. Utbildningskurser för viss personal vid lantbruksnämnder och hushållningssällskap. På riksstaten för budgetåret 1966/67 är under förevarande rubrik uppfört ett reservationsanslag av 82 000 kr.

Lantbruksstyrelsen föreslår, att på tilläggsstat för budgetåret 1966/67 anvisas 69 000 kr. under anslaget Bidrag till hushållningssällskapen: Omkostnader.

Styrelsen framhåller att det inför lantbruksnämndernas och hushållningssällskapens förestående omorganisation varit angeläget att vidareutbilda nämndernas och sällskapens administrativa personal. Under medverkan av statens personalutbildningsnämnd anordnas under budgetåret en sexveckors kurs för kamrerare, vari tolv kamrerare från sällskapen deltar. I personalutbildningsnämndens regi anordnas vidare under våren 1967 en kanslistkurs, i vilken styrelsen räknar med deltagande av åtta personer från hushållningssällskapen.

Kostnaderna för reseersättningar, traktamenten samt i ett fall även lön till kursdeltagarna beräknas till 69 000 kr. Då för innevarande budgetår inga medel finns disponibla för ändamålet begär styrelsen att 69 000 kr. anvisas på tilläggsstat.

Departementschefen

Jag tillstyrker lantbruksstyrelsens förslag men anser att medel för ändamålet bör anvisas under ifrågavarande anslag. Jag hemställer, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Utbildningskurser för viss personal vid lantbruksnämnder och hushållningssällskap* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett reservationsanslag av 69 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

Statens allmänna fastighetsfond

[2] 20. *Byggnadsarbeten vid jordbrukets högskolor m. m. Byggnadsstyrelsen* föreslår att 5 milj. kr. anvisas på tilläggsstat för budgetåret 1966/67 för att täcka beräknad medelsåtgång under budgetåret.

Departementschefen

Under åberopande av vad jag tidigare denna dag anfört vid min anmälan i statsverkspropositionen av nämnda anslag (bil. 11 s. 159) hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Byggnadsarbeten vid jordbrukets högskolor m. m.* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 2 061 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:
Britta Gyllensten

HANDELSDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över handelsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 3 januari 1967.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, anmäler härefter ärenden under handelsdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 och anför.

DRIFTBUDGETEN

Tionde huvudtiteln

F. Atomenergiverksamhet

[1] **F 4. Drift av Ranstadsverket m. m.** Med hänvisning till vad jag tidigare denna dag anfört vid anmälan i statsverkspropositionen (bil. 12. s. 103) av reservationsanslaget Atomenergiverksamhet inom Aktiebolaget Atomenergi hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Drift av Ranstadsverket m. m.* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett förslagsanslag av 8 100 000 kr.

KAPITALBUDGETEN

Statens allmänna fastighetsfond

[2] 20 b. **Förrådsbyggnad vid Svenska institutet för konserveringsforskning.** Riksdagen anvisade år 1965 (prop. 1965: 47, SU 49, rskr 174) medel för att uppföra en förrådsbyggnad vid Svenska institutet för konserveringsforskning med sammanlagt 150 000 kr. enligt prisläget den 1 juli 1964. Härvid avsågs en enplans byggnad om ca 90 m² nettoyta med utvändigt beklädnad av tegel och taktäckning av tegel. Eftersom anbuden sedermera visade sig väsentligen överskrida de beräknade kostnaderna har byggnadsstyrelsen i skrivelse den 31 oktober 1966 hemställt att för ändamålet uppförs en monteringsfärdig träbarack, kostnadsberäknad till 175 000 kr. i prisläget den 1 april 1966.

Med hänvisning till vad som sålunda anförts hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Förrådsbyggnad vid Svenska institutet för konserveringsforskning* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 25 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

INRIKESDEPARTEMENTET

Utdrag av protokollet över inrikesärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 3 januari 1967.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL.

Chefen för inrikesdepartementet, statsrådet Johansson, anmäler härefter ärende under inrikesdepartementets handläggning som angår utgifter på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 och anför.

KAPITALBUDGETEN

Statens utlåningsfonder

[1] 11. **Lånefonden för bostadsbyggande.** Under denna rubrik har för innevarande budgetår anvisats ett investeringsanslag av 985 milj. kr.

Bostadsstyrelsen hemställer i sin anslagsframställning för budgetåret 1967/68 att under anslaget anvisas 400 milj. kr. på tilläggsstat för innevarande budgetår.

Styrelsen anför att utbetalningen av lån till flerfamiljshus beräknas omfatta 60 000 lägenheter och lånebeloppet per lägenhet beräknas uppgå till 14 500 kr. Det utbetalade beloppet beräknas sålunda uppgå till 870 milj. kr. Lån till nya småhus beräknas komma att utbetalas för 21 200 lägenheter med ett genomsnittligt lånebelopp om 24 000 kr. Totalt kan utbetalningar av lån till nya småhus beräknas till ca 510 milj. kr. För utbetalning av lån till ombyggnader och räntebärande förbättrings- och tvätterilån beräknas ett belopp av 110 milj. kr. Utbetalningarna av tomträttslån beräknas uppgå till 70 milj. kr. Bostadsstyrelsen har vidare enligt särskilt bemyndigande utbetalat förskott på preliminärt beviljade bostadslån till fär-

digställda företag med 300 milj. kr. Styrelsen beräknade i augusti att hela detta belopp skulle tillkomma som anslagsbelastning under innevarande budgetår med en motsvarande lägre belastning för budgetåret 1967/68. Utbetalningar och inbetalningar av förskott i övrigt antas balansera varandra. De totala nettoutgifterna kan sålunda beräknas till 1 860 milj. kr.

Behållningen på anslaget vid ingången av budgetåret uppgick till ca 65 milj. kr. Inflytande amorteringar och inlösen av lån väntas tillföra fonden ca 400 milj. kr. Inberäknat anslaget för budgetåret om 985 milj. kr. beräknas sålunda ett belopp om 1 450 milj. kr. vara disponibelt för utbetalningar. Ett ytterligare anslag om ca 400 milj. kr. blir därför erforderligt.

Departementschefen

Med ledning av uppgifter, som jag numera erhållit från bostadsstyrelsen, beräknar jag att av de särskilda förskottsutbetalningarna om 300 milj. kr. ett belopp om ca 200 milj. kr. utgör förskott på sådana lån, som utan särskilt bemyndigande skulle ha utbetalats under innevarande budgetår. Den tillkommande anslagsbelastningen på grund av de särskilda förskotten bör därför beräknas till endast 100 milj. kr. Bostadsstyrelsens beräkning i övrigt kan jag godta. Det tillkommande medelsbehovet bör därför beräknas till 200 milj. kr.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att till *Lånefonden för bostadsbyggande* på tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1966/67 anvisa ett investeringsanslag av 200 000 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

Bilaga 9

STATENS ALLMÄNNA FASTIGHETSFOND

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 3 januari 1967.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, LANGE, KLING, EDENMAN, JOHANSSON, HOLMQVIST, ASPLING, PALME, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GUSTAFSSON, GEIJER, MYRDAL.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler härefter fråga om medel för budgetåret 1966/67 till reparations- och underhållskostnader m. m. under byggnadsstyrelsens delfond av statens allmänna fastighetsfond och anför.

Reparations- och underhållskostnader m. m. under byggnadsstyrelsens delfond av statens allmänna fastighetsfond. Under anslagsposten till reparations- och underhållskostnader m. m. har på denna delfond för budgetåret 1966/67 beräknats sammanlagt 46 397 000 kr. Härav har för anordnande av tjänstelokaler m. m. beräknats 10 milj. kr. Under motsvarande anslagspost på medicinalstyrelsens delfond har 7 788 000 kr. tagits upp, varav för löpande underhåll 6 868 000 kr. och för särskilda arbeten 920 000 kr. Med hänsyn till att huvudmannskapet för mentalsjukvården skulle övergå till landstingen den 1 januari 1967 har medel för löpande underhåll under delfonden beräknats endast för första hälften av budgetåret. Det fåtal mentalsjukhus som fortfarande ägs av staten har enligt Kungl. Maj:ts beslut den 9 december 1966 överförts till byggnadsstyrelsens delfond. I samband därmed har medicinalstyrelsens delfond upphört.

Byggnadsstyrelsen har hemställt, att för anordnande av tjänstelokaler m. m. för budgetåret 1966/67 ytterligare 10 milj. kr. anvisas under delfonden.

Styrelsen har därvid anfört, att behovet av arbeten, för vilkas utförande delposten tas i anspråk, visat sig väsentligt överstiga beräkningarna. På grund bl. a. av att tillgången på outnyttjade utrymmen i statsägda fastigheter successivt minskat har styrelsen måst vidta ändrings- och inredningsåtgärder.

gårdar samt uppföra barack- och paviljongbyggnader i ökad omfattning för att tillgodose statsförvaltningens alltmer stegrade lokalbehov. Till följd av de oförutsedda åtgärderna har för budgetåret 1966/67 anvisade medel helt förbrukats. Trots att styrelsen behandlat anmälda behov mycket restriktivt och senarelagt objekt som ansetts möjliga att uppskjuta, finner styrelsen det nödvändigt, att ytterligare 10 milj. kr. ställs till förfogande för innevarande budgetår.

Vidare har *medicinalstyrelsen* hemställt, att 3 412 500 kr. ställs till styrelsens förfogande utöver i staten för medicinalstyrelsens delfond för budgetåret 1966/67 anvisade medel för att påbörja upprustningen av Sundby sjukhus i Strängnäs.

Styrelsen har därvid anfört, att mentalsjukvårdsberedningen för styrelsens vidare åtgärd överlämnat en reviderad upprustningsplan avseende sjukhuset. Enligt planen, som redovisats i beredningens förslag angående anslag för budgetåret 1966/67 på kapitalbudgeten till vissa byggnadsarbeten vid statens mentalsjukhus m. m., skulle upprustningsarbetena, fränsett arbeten avseende medicinskt centrum och yttre elarbeten, utföras av medicinalstyrelsen, som för ändamålet borde erhålla särskilda medel.

Kostnaderna för upprustningsåtgärderna har i planen beräknats uppgå till 7 120 000 kr. Av de föreslagna arbetena har en större upprustning av vårdpaviljongerna K15 och M5 samt omfattande reparationsåtgärder vid panncentralen i paviljong E3 bedömts som mest angelägna. Kostnaderna härför har beräknats till 2 990 000 kr. Medicinalstyrelsen finner det önskvärt att snabbt fullfölja upprustningsplanen med hänsyn till sjukhusets nuvarande skick och anser det möjligt att under budgetåret 1966/67 utföra dessa arbeten samt dessutom utföra projektering av återstående arbeten enligt planen. Projekteringskostnaderna anges till 422 500 kr. Totalt skulle för påbörjande av upprustningen 3 412 500 kr. fordras.

Andra etappen av arbetena skulle enligt planen omfatta en begränsad upprustning av vårdpaviljongerna M1, K11 och K16, medan den egentliga upprustningen skulle avse vårdpaviljongerna M2—3 och M4 samt i viss mån K12—13, mindre upprustning av paviljong M6, avsedd för elevundervisning och terapiverksamhet, omändring av tvätterilokaler i paviljong E1 till tvättbytescentral samt vägarbeten. Denna andra etapp har, fränsett projekteringskostnaderna, kostnadsberäknats till 3 707 500 kr.

Statens förhandlingsnämnd har yttrat sig över medicinalstyrelsens framställning och därvid erinrat om att Södermanlands läns landsting enligt särskilt nyttjanderättsavtal disponerar bl. a. Sundby sjukhus jämte sekundäravdelningar. Fastställd bas- och tilläggshyra för år 1967 utgör 1,1 milj. kr. och fr. o. m. år 1968 — under förutsättning att medicinskt centrum, som skall uppföras och utrustas av staten, då färdigställt — 1,2 milj. kr. Bashyran är beräknad med utgångspunkt i de för sjukhuset med sekundäravdelningar schablonmässigt uppskattade underhållsmedlen, ca 800 000 kr.

för år, medan tilläggshyran fastställts med hänsyn till kostnaderna för dels av staten under senare år gjorda investeringar, dels nyssnämnt medicinskt centrum. Enligt nyttjanderättsavtalet skall staten ombesörja och bekosta tillfredsställande reparation och underhåll av byggnader och yttre anläggningar samt sådana arbeten, som påkallas av myndigheter. Övriga kostnader bestrider landstinget. Beträffande nu ifrågavarande upprustningsarbeten vid Sundby sjukhus framhåller nämnden, att kostnaderna för dem skall bestridas av staten endast i den utsträckning arbetena är motiverade med hänsyn till reparation och underhåll eller innebär åtgärder, som av medicinska, hygieniska, brandtekniska eller andra liknande skäl påkallats eller påkallas av myndighet. Behovet av reparation och underhåll måste, framhåller nämnden, bedömas mot bakgrunden av sjukhusets karaktär av övergångssjukhus. Nämnden anser sig sakna förutsättningar att bedöma i vilken omfattning arbetena är hänförliga till åtgärder som skall bekostas av staten. De nu aktuella kostnaderna ingår inte till någon del i underlaget för den fastställda tilläggshyran.

Departementschefen

Medel till *anordnande av tjänstelokaler m. m.* har anvisats för att lokalproblem, som uppstår under löpande budgetår, skall kunna lösas genom inredning av vindar m. m. och andra ändrings- och ombyggnadsarbeten. Genom de ökade svårigheterna att i befintliga byggnader tillgodose de akuta lokalbehoven har i allt flera fall kostnader för uppförande av baracker och paviljonger bestritts från de under resp. delfonder uppförda anslagsposterna till reparations- och underhållskostnader m. m. Därvid har delposten till anordnande av tjänstelokaler m. m. tagits i anspråk för de mest brådskande och oförutsedda projekten. De medel som anvisats för detta ändamål för budgetåret 1966/67 har enligt byggnadsstyrelsen helt disponerats.

Styrelsens uppskattning av det ytterligare medelsbehovet för detta budgetår grundas på en sammanställning över anmälda, till större delen inte beslutade projekt som är avsedda att utföras det innevarande och de två följande budgetåren. Bland dessa arbete ingår — såvitt avser innevarande budgetår — ombyggnadsarbeten för ADB-central i Polishuset med 500 000 kr., inredning av vindar till tjänsterum m. m. vid patentverket, veterinärhögskolan, Göta hovrätt och landsarkivet i Visby med sammanlagt 1 240 000 kr., uppförande av barack- och paviljongbyggnader vid statens växtskyddsanstalt, Ultuna lantbrukshögskola, Alnarps lantbruksinstitut och scenskolan i Göteborg för totalt 1 490 000 kr. samt olika ombyggnadsarbeten vid universitet och högskolor för 2 660 000 kr. Härtill kommer ändrings- och ombyggnadsarbeten i tjänstelokaler i olika förvaltningsbyggnader. Sammanställningen utvisar totalt ett ytterligare medelsbehov under detta budgetår av 10 220 000 kr.

Av de anmälda arbetena har jag bedömt vissa kunna anstå tills vidare.

Med hänsyn till den besvärande lokalsituationen inom statsförvaltningen, som i många fall innebär ur arbetssynpunkt synnerligen otillfredsställande provisorier, anser jag mig inte kunna i mera avsevärd grad minska den av byggnadsstyrelsen föreslagna medelsanvisningen. Ytterligare 8 milj. kr. torde böra beräknas för ändamålet.

Landstingen har den 1 januari 1967 övertagit flertalet mentalsjukhus. De sjukhus som är avsedda att drivas endast övergångsvis disponerar landstingen enligt särskilda nyttjanderättsavtal. Till denna kategori hör *Sundby sjukhus*, i fråga om vilket staten enligt sådant avtal svarar för reparation och underhåll samt för sådana åtgärder som påkallats eller påkallas av myndigheter. I prop. 1966: 64 angående huvudmannaskapet för mentalsjukvården m. m. godtog chefen för socialdepartementet av mentalsjukvårdsberedningen framlagda förslag till byggnadsåtgärder bl. a. vid Sundby sjukhus. Departementschefen föreslog, att investeringsramen fastställdes till av beredningen föreslaget belopp. Beredningen hade utöver den i investeringsplanen angivna upprustningen föreslagit vissa andra arbeten vid sjukhuset, för vilka enligt departementschefen medel fick anvisas i annan ordning. Mot detta hade riksdagen inte någon erinran (SU 94, rskr 220). Det nämnda förslaget av mentalsjukvårdsberedningen ligger till grund för medicinalstyrelsens nu aktuella hemställan om medel för ändamålet.

Även om Sundby sjukhus är avsett att användas endast övergångsvis, synes övergångsperioden med hänsyn till möjligheterna att evakuera patienterna komma att gå upp till i varje fall ca tio år. För att sjukhuset under denna tid skall kunna fungera någorlunda tillfredsställande är det angeläget att medel snarast möjligt anvisas för sådana reparations- och underhållsarbeten m. m. som enligt gällande nyttjanderättsavtal skall bekostas av staten. För innevarande budgetår bör 2,3 milj. kr. beräknas för ändamålet. Jag har tidigare denna dag, vid anmälan av förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1967/68 (prop. 1967: 1 bil. 20 s. 49), förordat att 1,5 milj. kr. beräknas för nästa budgetår för de fortsatta arbetena.

Under åberopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att i staten för statens allmänna fastighetsfond, byggnadsstyrelsens delfond, under anslagsposten *Reparations- och underhållskostnader m. m.* för budgetåret 1966/67 beräkna ett belopp av ytterligare 10 300 000 kr.

Vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt bifaller Hans Maj:t Konungen.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten

Förteckning
över av Kungl. Maj:ts hos riksdagen begärda anslag på tilläggsstat II
till riksstaten för budgetåret 1966/67

DRIFTBUDGETEN

A. Egentliga statsutgifter

III. Utrikesdepartementet

E 8 Katastrofhjälp till Italien 1 000 000

V. Socialdepartementet

D 5 Bidrag till anordnande av barnstugor, *reservationsanslag* 14 000 000

VII. Finansdepartementet

F 9 Kampanj för lönsparande, *reservationsanslag* 650 000

VIII. Ecklesiastikdepartementet

B 13 Bidrag till särskilda kulturella ändamål, *reservationsanslag* .. 708 000

B 81 Främjande av nordiskt-kulturellt samarbete, *reservationsanslag* 48 000

D 61 a Utvecklingsarbete på skolbyggnadsområdet, *reservationsanslag* 700 000

1 456 000

IX. Jordbruksdepartementet

C 5 Utbildningskurser för viss personal vid lantbruksnämder och hushållningssällskap, *reservationsanslag* 69 000

X. Handelsdepartementet

F 4 Drift av Ranstadsverket m. m., *förslagsanslag* 8 100 000

Summa för driftbudgeten **25 275 000**

KAPITALBUDGETEN

Kapitalinvestering

III. Statens allmänna fastighetsfond

Jordbruksdepartementet:		
20	Byggnadsarbeten vid jordbrukets högskolor m. m.	2 061 000
Handelsdepartementet:		
20 b	Förrådsbyggnad vid Svenska institutet för konserveringsforskning	25 000
		<hr/> 2 086 000

V. Statens utlåningsfonder

Ecklesiastikdepartementet:		
4	Allmänna studielånefonden	28 500 000
5	Studiemedelsfonden	18 700 000
Inrikesdepartementet:		
11	Lånefonden för bostadsbyggande.....	200 000 000
		<hr/> 247 200 000
	Summa för kapitalbudgeten	249 286 000